

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 442/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného advokátskou kanceláriou BUŽEK & TEREM advokáti s. r. o., Mariánska 12, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Michal Bužek, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 S 52/2014 z 13. novembra 2015 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 21/2016 z 28. februára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 S 52/2014 z 13. novembra 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžo 21/2016 z 28. februára 2018 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Mesto Poprad vydalo rozhodnutie č. 77034/6521/2013-OSP-Mz z 22. novembra 2013, ktorým [REDAKOVANÉ] (ďalej len „stavebník“) povolilo stavbu na ulici [REDAKOVANÉ] v Poprade, na pozemku parcelné č. [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území mesta Poprad. Proti uvedenému rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie.

Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej len „žalovaný“) ako odvolací orgán rozhodol rozhodnutím č. OU-PO-OVBP2/2014/12698/26737/ŠSS-ZV zo 14. apríla 2014 (ďalej „rozhodnutie odvolacieho orgánu“) tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol.

3. Sťažovateľ sa žalobou podanou na krajskom súde domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia odvolacieho orgánu vydaného žalovaným v správnom konaní.

Krajský súd napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie, o ktorom najvyšší súd rozsudkom rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil.

4. Sťažovateľ vo vzťahu k porušeniu svojich práv napadnutými rozsudkami uviedol: „Krajský súd v Prešove a Najvyšší súd SR nereagovali na sťažovateľom prednesené zásadné a právne relevantné námietky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a vykonaného dokazovania, a tým:

(i) nerešpektovali procesné normy - najmä § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku;

(ii) bez náležitého odôvodnenia povýšili vlastnícke práva jedného vlastníka nad práva druhého, pričom Ústava SR zabezpečuje rovnakú ochranu vlastníckeho práva; a tiež

(iii) neumožnili realizovať právo na verejné prerokovanie veci a v prítomnosti sťažovateľa, ktoré je súčasťou práva na súdnu ochranu, ktoré je taktiež garantované Ústavou SR.“

5. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd „... rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6S/52/2014 zo dňa 13. novembra 2015 v spojitosti s rozsudkom Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8Sžo/21/2016 zo dňa 28. februára 2018.“.

Návrh na vydanie dočasného opatrenia sťažovateľ odôvodnil tým, že stavebná činnosť stavebníka môže mať negatívny dopad na majetok sťažovateľa.

6. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom: „1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6S/52/2014 zo dňa 13. novembra 2015 porušené bolo.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/21/2016 zo dňa 28. februára 2018 porušené bolo.

3. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/21/2016 zo dňa 28. februára 2018 ako aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6S/52/2014 zo dňa 13. novembra 2015 sa zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ]... priznáva finančné zadostučinenie...

5. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ]... priznáva náhradu trov...“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

9. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

10. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

III.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu

11. Sťažnosť proti napadnutému rozsudku krajského súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu.

12. Ako to z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru mal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania. Sťažovateľ právo podať odvolanie proti rozsudku krajského súdu využil. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu

13. Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej

neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. II. ÚS 255/2018, IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 62/08).

14. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd vydal rozhodnutie, ktoré je neodôvodnené, nerešpektuje procesné ani hmotnoprávne normy, je arbitrárne a z ústavnoprávneho hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné.

Sťažovateľ uviedol: *«Námietky sťažovateľa uvedené v odvolaní boli skutkovo aj práve relevantné, dokonca boli pre posúdenie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov podstatné. Ani prvostupňový súd ani súd odvolací sa najmä riadne nevyjadrili k námietke sťažovateľa týkajúcej sa aplikácie ustanovenia § 6 ods. 3 Vyhlášky č. 532/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len „Vyhláška“), podľa ktorého: „Vzdialenosť rodinných domov od spoločných hraníc pozemkov nesmie byť menšia ako 2 m.“»*

Ústavný súd preskúmal rozsudok najvyššieho súdu, ktorý v odôvodnení napadnutého rozsudku k uvedenej námietke sťažovateľa uviedol: *«Ako vyplýva zo samotnej príslušnej technickej normy STN 73 4301 Budovy na bývanie, napriek tomu, že rodinné domy možno deliť na podkategórie (o. i. dvojdom), pri všetkých rodinných domoch zostáva základný charakter funkčnosti a urbanisticko-architektonických požiadaviek zachovaný. Nemožno súhlasiť so žalobcom, že stavebník stavia nový „samostatný“ rodinný dom, a to ani napriek skutočnosti, že oproti odstránenej časti dvojdomu pôdorys nezostal zachovaný, nakoľko podkategóriu rodinných domov „dvojdom“ je potrebné vykladať ako dva samostatné rodinné domy, ktorých definujúcim znakom je spoločná stena. S ohľadom na uvedené potom neprichádza do úvahy, v časti, v ktorej dochádza ku stretu budov, uplatňovať a dovoľávať sa reštrikcií vyplývajúcich z ustanovení vyhlášky č. 532/2002 Z. z. o odstupových vzdialenostiach medzi domami.»*

15. Sťažovateľ ďalej namieta, že najvyšší súd bez náležitého odôvodnenia povýšil vlastnícke práva jedného vlastníka nad práva druhého vlastníka, pričom túto námietku odôvodňuje najmä tým, že mesto Poprad vydalo stavebné povolenie bez vykonania miestneho zisťovania.

K uvedenej námietke najvyšší súd uviedol: „... *predmetné odvolacie námietky nie sú dostatočne určité a podložené tak, aby boli spôsobilé spochybníť rozhodnutie či už žalovaného správneho orgánu alebo napadnuté rozhodnutie súdu. Rozhodnutie o tom, či správny orgán pristúpi k miestnemu zisťovaniu je výlučne v kompetencii správneho orgánu, pričom v ďalšom konaní samotnú skutočnosť, či miestne zisťovanie vykonané bolo, nemožno namietať, namietať možno výlučne závery prijaté správnym orgánom. S námietkami voči záverom správneho orgánu, čo do skutkových zistení sa dostatočným spôsobom vysporiadal krajský súd. Navyše, v priebehu konania vyplynulo, že v súvisiacej veci bola správnym orgánom na danom mieste vykonaná miestna obhliadka, na základe čoho možno skonštatovať, že o skutočnosti, že pomery staveniska sú správnemu orgánu dobre známe, nie je dôvod pochybovať.*“

16. Sťažovateľ napokon sťažnosť odôvodnil takto: „*Existujú podľa nášho názoru pochybnosti, či bola splnená zákonná povinnosť verejného vyhlásenia rozsudku tak ako je uvedené vyššie, a teda či reálne ide o rozsudok vydaný a vyhlásený v súlade princípom verejného vyhlásenia rozsudku.*“

Ústavný súd sa uvedenou námietkou nezaoberal vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal, že by skutočne k verejnému vyhláseniu, hoci aj za jeho neprítomnosti, nedošlo. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „*Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 28.2.2018 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).*“

17. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku tiež uviedol: „Všetky žalobcom uvádzané škody sú však v teoretickej rovine, bez predloženia akéhokoľvek relevantného dôkazu a majú čisto subjektívny charakter...”

Ku škodám, ktoré vzniknú v priamej príčinnej súvislosti so zvýšením masy stavby, najvyšší súd jednak poukazuje na svoj záver, že zásah je minimálny a zásadným spôsobom neovplyvňuje vlastnícke právo žalobcu, a jednak dáva do pozornosti, že rozhodnutím správneho súdu nie sú dotknuté jeho práva, ktoré si môže uplatniť v civilnom súdnom konaní (uplatnenie nároku na náhradu škody, poskytnutie jednorazovej náhrady za zníženie hodnoty nehnuteľnosti a pod.).“

18. Ani jednu z uplatnených námietok sťažovateľa nepovažuje ústavný súd za dôvodnú.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. II. ÚS 386/2017, I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

19. Ústavný súd poukázaním na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v konaní nastolil. V napadnutom rozhodnutí vysvetlil skutkové aj právne

okolnosti opodstatňujúce jeho rozhodnutie. Z napadnutého rozhodnutia je tiež zrejmé, ako sa súd vysporiadal s tými z argumentov sťažovateľa, ktoré mali pre rozhodnutie podstatný význam.

Skutočnosť, že sa sťažovateľ so závermi všeobecných súdov nestotožňuje, nemôže sama osebe založiť odôvodnenosť ústavnej sťažnosti (m. m. I. ÚS 10/2012).

20. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia. Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, o ďalších nárokoch v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2018